

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра політичної соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сітьовий підхід у політичній соціології
(шифр і назва навчальної дисципліни)
напряму підготовки 0402 «соціологія»
(шифр і назва напряму підготовки)
для спеціальності 8.040201 «соціологія», 7.040201 «соціологія»
(шифр і назва спеціальності (тей)
спеціалізації «Політичний маркетинг і політичне консультування»
(назва спеціалізації)
факультету соціологічного
(назва факультету)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Харків – 2010

Сітьовий підхід у політичній соціології. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0402 «соціологія», спеціальністю 8.040201 «соціологія», 7.040201 «соціологія» _____ „____” _____, 2010.- 9 с.

Розробники:

Нікулін В. С., кандидат соціологічних наук, ст. викладач кафедри політичної соціології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедрою _____

_____ (_____) (підпис) (прізвище та ініціали)
“ ____ ” _____ 20__ р

Схвалено методичною комісією

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

“ ____ ” _____ 20__ р. Голова _____ (_____) (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _____ (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>0402 «соціологія»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність : соціологія	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>проект дослідження</i>		5-й	-й
Загальна кількість годин - 108		<i>Семестр</i>	
		9-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр, спеціаліст	18 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		18 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		72 год.	год.
		<i>ІНДЗ:</i> 18 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36 та 72

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – оволодіння студентами знанням про теоретико–методологічні засади сітьового підходу та можливості, знайомство з основними принципами та методами сітьового аналізу, формування навичок його застосування у емпіричних дослідженнях політичних процесів та явищ.

Завдання:

1. Ознайомлення студентів з становленням та сучасними напрямками сітьового підходу.
2. Вивчення особливостей функціонування мережених структур у політичній сфері сучасного українського суспільства.
3. Ознайомлення з категоріальним апаратом та методами сітьового аналізу.
4. Формування навичок застосування сітьового аналізу у емпіричних дослідженнях політичних процесів та явищ.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:** Основні етапи становлення сітьового підходу у соціологічній науці, базові категорії та методи сітьового аналізу, особливості функціонування політичних мереж у сучасному суспільстві.

вміти: самостійно аналізувати та теоретично обґрунтовувати переваги й обмеження певних теоретико–методологічних підходів до аналізу соціальних мереж, застосовувати методи сітьового аналізу у дослідженнях політичних процесів та явищ.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Становлення та сучасні напрями сітьового аналізу

Тема 1. Соціальні мережі та сітьовий підхід у сучасній соціології

Тема 2. Становлення сітьового підходу в соціології

Тема 3. Основні напрями дослідження соціальних мереж у сучасній соціології

Тема 4. Застосування сітьового підходу у дослідженнях політики

Модуль 2. Категорії та методи сітьового аналізу

Тема 5. Загальні принципи та положення сітьового аналізу

Тема 6. Особливості збирання даних у дослідженнях соціальних мереж

Тема 7. Методи аналізу помітності актора в мережі

Тема 8. Методи аналізу згуртованості та еквівалентності

Тема 9. Методи аналізу діапазону та посередництва

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1.	10	2	2			6						

Соціальні мережі та сітьовий підхід у сучасній соціології												
Тема 2. Становлення сітьового підходу в соціології	10	2	2			6						
Тема 3. Основні напрями дослідження соціальних мереж у сучасній соціології	10	2	2			6						
Тема 4. Застосування сітьового підходу у дослідженнях політики	10	2	2			6						
Разом за модулем 1	40	8	8			24						
Модуль 2												
Тема 5 Загальні принципи та положення сітьового аналізу	10	2	2			6						
Тема 6 Особливості збирання даних у дослідженнях соціальних мереж	10	2	2			6						
Тема 7 Методи аналізу помітності актора в мережі	10	2	2			6						
Тема 8 Методи аналізу згуртованості та еквівалентності	10	2	2			6						

Тема 9 Методи аналізу діапазону та посередництва	10	2	2			6						
Разом за модулем 2	50	10	10			30						
Індивідуальне науково-дослідне завдання	18					18						
Усього годин	108	18	18			72						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальні мережі та сітьовий підхід у сучасній соціології	2
2	Становлення сітьового підходу в соціології	2
3	Основні напрями дослідження соціальних мереж у сучасній соціології	2
4	Застосування сітьового підходу у дослідженнях політики	2
5	Загальні принципи та положення сітьового аналізу	2
6	Особливості збирання даних у дослідженнях соціальних мереж	2
7	Методи аналізу помітності актора в мережі	2
8	Методи аналізу згуртованості та еквівалентності	2
9	Методи аналізу діапазону та посередництва	2
	Разом	18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальні мережі та сітьовий підхід у сучасній соціології	6
2	Становлення сітьового підходу в соціології	6
3	Основні напрями дослідження соціальних мереж у сучасній соціології	6
4	Застосування сітьового підходу у дослідженнях політики	6
5	Загальні принципи та положення сітьового аналізу	6
6	Особливості збирання даних у дослідженнях соціальних мереж	6
7	Методи аналізу помітності актора в мережі	6
8	Методи аналізу згуртованості та еквівалентності	6
9	Методи аналізу діапазону та посередництва	6
	Разом	54

7. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

Підготовка проекту дослідження політичних мереж в Україні

8. Методи навчання

Лекції, семінари, самостійна робота студентів

9. Методи контролю

Виступи, участь в дискусіях на семінарських заняттях

Модульна контрольна робота

Індивідуальне навчально - дослідне завдання

Підсумковий контроль

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Форми контролю	Максимальна кількість балів	Кількість форм контролю протягом семестру	Максимально можлива кількість балів
Підсумковий контроль	60	1	60
Модульний контроль	5	2	10
ІНДЗ	10	1	10
Усні виступи	5	4	20
Усього:			100

Поточне тестування та самостійна робота									Залікн	Сума	
Модуль 1				Модуль 2					ІНДЗ		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
4	4	3	4	3	3	3	3	3	10	60	100

11. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
1-49	FX	незадовільно	не зараховано

12 Методичне забезпечення

Програма курсу, тестові модульні контрольні роботи

13. Рекомендована література

Базова

1. Градосельская Г. В. Сетевые измерения в социологии: Учебное пособие. – Москва: Издательский дом "Новый учебник", 2004. – 248 с.
2. Жулькевська О.В. Специфіка застосування мережевого аналізу в соціології. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук. – К.: 2003. -240 с.
3. Чураков А. Н. Анализ социальных сетей // Социологические исследования. – 2001.- №1. - С. 109-121

Допоміжна

1. Богуславська К. О. Застосування мережевого підходу у дослідженнях політичних еліт / Еліти і цивілізаційні процеси формування націй. - К.: 2006. - С. 351-360.
2. Бурдые П. Формы капитала // Экономическая социология. - 2002. - Том 3. - № 5. - С. 60-74.
3. Веселкин Е А. Понятие социальной сети в британской социальной антропологии // Концепции зарубежной этнологии. – М.: Прогресс, 1976. – С.125-152.
4. Градосельская Г.В. Анализ социальных сетей. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата социологических наук. - М.: 2001. - 20 с.
5. Губанов Д.А., Новиков Д.А., Чхартишвили А.Г. Социальные сети: модели информационного влияния, управления и противоборства. – М., 2010 – 228 стр.
6. Демків О. Б. Аналітичні принципи та категорії мережевого аналізу. // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна “Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи”. - 2004.- №621. - с. 45-55.

7. Демкив О. Социальный капитал: теоретические основания исследования и операциональные параметры // Социология: теория, методы, маркетинг. - 2004. - №4. - С. 99-112.
8. Коулман Дж. Капитал социальный и человеческий // Общественные науки и современность - 2001. - №3. - С. 122-139
9. Куценко О. Д. Рыночные изменения в Украине и структурирование политико-экономических интересов // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. - Харків: Видавничий центр Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. - 2004 р. - С. 171-177.
10. Радаев В.В. Понятие капитала, формы капиталов и их конвергенция // Экономическая социология. - 2002. - Том 3. - № 4. - С. 20-32.
11. Свеженцева Ю. О. Структуральный анализ в социологии: Автореферат диссертации на здобуття ступеню кандидата соціологічних наук. - Харків. - 1995. - 23 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Динелло Н. От плана к клану: социальные сети и гражданское общество // доступно на сайте www.prof.msu.ru/publ/book3/din.htm
2. Нестик Т. Культурный, социальный и символический капиталы // доступно на сайте: http://www.artpragmatica.ru/contents/science/nestik_01.htm
3. International Network for Social Network Analysis <http://www.insna.org/>
4. The Journal of Social Structure (electronic journal of the International Network for Social Network Analysis (INSNA) <http://www.cmu.edu/joss/>